Strategi for Miljø, Klima, Produktion og Levevilkår i det globale syd

Overordnet målsætning

At fremme en **bæredygtig og retfærdig udvikling og modstandsdygtige lokalsamfund i det Globale Syd** gennem klimaindsats, bæredygtig landbrugsproduktion, adgang til vedvarende energi og styrkelse af levevilkår – med særligt fokus på unge, kvinder og den rurale befolkning.

Lokalt lederskab er en af de nøgler der kan bidrage til bæredygtig ressourcemobilisering i det globale syd. Lokale aktører har den kontekstuelle viden, der skal til for at sikre relevante og forankrede løsninger. Lokalt lederskab styrker ansvarlighed, øger effektiviteten og er en forudsætning for at nå fremtidens udviklingsmål.

Baggrund og kontekst

Det Globale Syd står over for betydelige udfordringer: klimaforandringer rammer hårdt gennem tørke og uregelmæssig regn; ulighed og fattigdom er udbredt; og mange regioner mangler adgang til elektricitet, rent vand og produktive ressourcer. Samtidig har især Afrika et enormt potentiale: store unge befolkninger, frugtbare jorde, rig biodiversitet og en stærk tradition for fællesskab og lokale løsninger.

Derfor gælder det om at fremme modstandsdygtige lokalsamfund gennem integrerede indsatser inden for miljøbeskyttelse, klimaindsats, bæredygtig produktion og forbedrede levevilkår – med særlig vægt på fattigdomsbekæmpelse, ligestilling og lokalt ejerskab.

Strategiske mål og indsatser

1. Styrket klimatilpasning og naturbaserede løsninger

Mål: Gøre lokalsamfund mere modstandsdygtige over for klimachok og miljøforringelser
Eksempler på kerneindsatser:

- Skovrejsning og regenerativt landbrug i tørke- og erosionstruede områder
- Klimaresistente afgrøder og lokalt tilpassede dyrkningsmetoder
- Vandopsamling og jordforbedring i regnfattige regioner
  Verdensmål (SDG): 13, 15, 2

2. Bæredygtig landbrugsproduktion og fødevaresystemer

Mål: Øge fødevaresikkerhed og indtægtsmuligheder for småbønder
Eksempler på kerneindsatser:

- Træning i agro-økologiske metoder og diversificering af produktion
- Etablering af kooperativer og adgang til marked og værdikæder
- Vand til kunstvanding

- Fremme af bynær produktion og unge landbrugere
  Verdensmål (SDG): 2, 8, 12

3. Adgang til vedvarende energi

Mål: Reducere afhængighed af trækul og brænde og sikre energiadgang til alle
Eksempler på kerneindsatser:

- Solcelleanlæg til landsbyer, skoler og sundhedsklinikker
- Biogas i landdistrikter med husdyrhold
- Træning af unge i vedvarende energiteknologi og reparation
  Verdensmål (SDG): 7, 3, 13

4. Rent vand, sanitet og sundhedsfremme

Mål: Forbedre sundhed og værdighed gennem adgang til basale tjenester
Eksempler på kerneindsatser:

- Brønd- og regnvandsopsamling
- Latriner og håndvaskestationer i hjem, skoler og fællesskaber
- Hygiejneundervisning koblet til køn og menstruationssundhed
  Verdensmål (SDG): 6, 3, 5

5. Kvinders og unges økonomiske empowerment

Mål: Fremme ligestilling, selvbestemmelse og økonomisk uafhængighed
Eksempler på kerneindsatser:

- Kvindeledede opsparingsgrupper og forvaltning af opsparing/lån til investeringer
- Fremme kvinders rettigheder i forhold til jordrettigheder og lokal ledelse
- Ungdomsprogrammer med entreprenørskab og grønne jobs
  Verdensmål (SDG): 1, 5, 10, 8

6. Lokal fortalervirksomhed og ansvarlig governance

Mål: Sikre bæredygtige løsninger gennem lokalt ejerskab og politisk indflydelse
Eksempler på kerneindsatser:

- Etablering og støtte til lokale civilsamfundsorganisationer
- Kapacitetsopbygning i dialog med myndigheder og traditionelle ledere
- Inddragelse af unge og kvinder i lokal planlægning og beslutningstagning
  Verdensmål (SDG): 16, 17

Tværgående principper for indsatsen

- **Lokal forankring og medejerskab**: Alt arbejde skal ske med respekt for lokale strukturer og viden.

- **Køn og generationsperspektiv**: Kvinder og unge skal være aktive drivkræfter og modtagere af indsatserne.
- **Miljømæssig bæredygtighed**: Ressourceforvaltning skal tage højde for både nutidige behov og fremtidige generationer.
- **Skalerbarhed og læring**: Projekter designes, så de kan udvides og tilpasses i andre sammenhænge.

Operationalisering af Strategi for Miljø, Klima, Produktion og Levevilkår i det Globale Syd

Indsatsområde	Konkrete handlinger (operationelt niveau)	Relevante Verdensmål
Klimatilpasning og miljø	Skovrejsning, erosionskontrol, klimaresistente afgrøder, genopretning af økosystemer	13 (Klimaindsats), 15 (Livet på land), 2 (Stop sult)
Bæredygtig energi	Installation af solceller og biogasanlæg i landsbyer og byområder, energitræning lokalt	7 (Bæredygtig energi), 3 (Sundhed), 13 (Klimaindsats)
Bekæmpelse af fattigdom	Opsætning af VSLAs, støtte til mikrovirksomheder, uddannelse i bæredygtigt landbrug	1 (Afskaf fattigdom), 8 (Anstændige jobs), 10 (Ulighed)
Landbrugsudvikling og fødevaresikkerhed	Træning i agroforestry, permakultur og økologiske metoder, adgang til bedre frø og værktøjer	2 (Stop sult), 12 (Ansvarligt forbrug), 15 (Livet på land)
Rent vand og sanitet	Lavpris vandopsamling, brøndprojekter, etablering af latriner og håndvaskestationer	6 (Rent vand og sanitet), 3 (Sundhed)
Markedsadgang og værdikæder	Kooperativer, forarbejdning, transportstøtte, information om markedspriser	8 (Anstændige jobs), 9 (Industri og innovation), 1 (Fattigdom)
Affaldshåndtering og cirkulær økonomi	Genanvendelsesprojekter, plastindsamling, kompostering, træning i cirkulær økonomi	11 (Bæredygtige byer), 12 (Ansvarligt forbrug)
Urban landbrug	Byhaver, skolehaver, taghaver, komposteringsordninger	11 (Bæredygtige byer), 2 (Stop sult)
Ligestilling og kvinderettigheder	Inklusion af kvinder i VSLAs, ledelsesuddannelse, adgang til jord og beslutningsprocesser	5 (Ligestilling), 1 (Fattigdom), 10 (Ulighed)
Fortalervirksomhed og institutioner	Oprettelse og kapacitetsopbygning af lokale NGO'er og samfundsgrupper, dialog med myndigheder	16 (Fred og retfærdighed), 17 (Partnerskaber)